

Ori n-oi da,
Ne-o băga în vreo belea!
-Dă, căprare, nu-l lăsa,
Că vine primăvara
Și apucă de dă frunza
Și sărăcește lumea.
Căprar pușca-mi slobozea,
Mațele i le vărsa.
Dară Radu ce-mi făcea?
Fuga-n podgorie da,
Rupea frunza cu mâna,
Gaura-n burtă astupa,
A' din spate nu putea
Că n-ajungea cu mâna
Și din gură-așa-mi grăia:
-Ia mai stați, stați, fraților,
Să vă cânt un cântecel,
De când eram băiețel:
- Eu de când m-am haiducit
Peste grâne n-am trecut,
P-ăi bogăți i-am jefuit,
P-ăi săraci i-am miluit.
Săracu sângele meu,
Cum cură pe ăst pârău!
Câte flori pe Ialomița,
La Radu pe săbiuță;
Câte flori pe Tilorman,
La Radu pe iatagan.
Cântecul că mi-l cânta,
Suflețelul că-i ieșea.
Căpitanul Palada,
La domnie mi-l ducea.
Dar Domnia ce-mi făcea?
La Radu drept că mergea
Și din gură-așa grăia:
-Na, na, na, Radule, na,
Las să-ți fie rău, nu așa,
Că n-ascultai vorba mea;
Las' să-ți fie rău, nu bine,
Că n-ascultai de la mine.
Câte văi, câte vâlcele
Ș-o mie de potecele,
A rămas Radu de ele;
Țara mi-aducea-ntr-o vară,
Radu mi-aducea -ntr-o sară.
Pe căprar că-l pedepsea,
Unde om nu mai călca.

(Din Vălsănești, Argeș, 2004)

Colecția MARIA ȘERBA

Sărbători la început de vară pe Valea Cosăului

Patruzeci de zile după Paști este *Ispasul*, numită pe sate *sărbătoarea tinerilor*. Este ziua când fetele caută și aduc *mătrăgună*, cu diferite scopuri: pe joc, pe lucru, pe măritat etc.

De dimineață bună fata pleacă să caute mătrăguna, care crește, de obicei, pe la poalele pădurilor. Ajunsă aici, fata joacă în jurul florii rostind: "Mătrăgună, mamă bună,/ Mărită-mă-n ceie lună,/ De nu-n ceie, -n ceielaltă/ Că de mult îs fată fată/ Și de nime nu-s jucată".

Fata înconjoară de nouă ori mătrăguna, apoi o sapă cu cuțitul, iar în locul de unde o sapă pune trei bani. Floarea este dusă acasă, pusă pe masă și cinstită ca un oaspete, apoi plantată în grădina fetei (De la Ileana Berci, 80 ani, 1978, Călinești).

Uneori, planta nu este săpată cu rădăcină ci este tăiată cu cuțitul, iar acasă se pune după oglindă. În fiecare duminică, înainte ca fata să plece la joc, strânge floarea la piept "să sie dragă feciorilor" (De la Ileana Berci, 80 ani, 1978, Călinești).

Colecția MARIANA P. ȘTEȚIU, PETRU ȘTEȚIU

Sărbători de vară și toamnă

Imediat după Paști începe ciclul celor *șapte joi*, care țin până la Rusalii (50 de zile după Paști). Prima zi de joi este numită *joi între tunuri* și nimeni nu lucrează "pentru a nu fi lovit de trăsnet". De altfel, cam aceeași credință se păstrează și pentru celelalte zile de joi, când nu se lucrează.

Ispasul (40 de zile după Paști) este numită *sărbătoarea tinerilor*. Este ziua când fetele caută și aduc *mătrăgună* "pe joc, pe lucru, pe măritat, dar și pe ură".

În căutarea *mătrăgunii*, fata pleacă dimineața. Mătrăguna crește de obicei la poalele pădurii, în poieni. Găsind-o, fata începe să joace în jurul ei, rostind:

Mătrăgună, mamă bună,
Mărită-mă într-o lună,
De nu-n asta, -n ceielaltă
Că de mult îs fată, fată
Și de nime nu-s jucată!

(De la Aurel Ștețiu, 62 ani, Sârbi, 1990).

Altă variantă:

- Bună zîua, Doamnă mare!
- Năroc bun și dumnitale!

- Eu de mult am auzit
Ca ești raza d'ingă lună,
Mama de la mătrăgună!
Am zinit să te cinstesc,
Pe mine să mă vestesc:
Eu îs fata cea aleasă,
Cea mai mare boiereasă,
Din lume, de peste lume
Tăț feciorii zin anume!

(De la Vasile Șandor, 60 ani, Sârbi, 1990).

Fata se rotește de nouă ori în jurul florii, apoi o sapă cu cuțitul, iar în locul de unde o sapă pune *trei bani*, adică trei monede. Floarea este dusă acasă, pusă pe masă și cinstită cu mâncăruri și băuturi ca un oaspete, apoi este plantată în grădina.

Uneori planta nu este săpată cu rădăcină, ci este tăiată cu cuțitul, iar, acasă, se pune după oglindă. Și în fiecare duminică, înainte ca fata să plece la joc, strânge floarea la piept, "să sie dragă feciorilor" (De la Vasile Tămaș, 50 ani, Sârbi, 1990).

Rusaliile (50 de zile după Paști) sunt o altă sărbătoare mult așteptată de toată lumea. În cinstea acestei mari sărbători toate porțile, gardurile,

De-oi trăi să-mi trăiesc traiu,
Dac-oi muri, să-mi văd raiu.